

Titus Andronicus

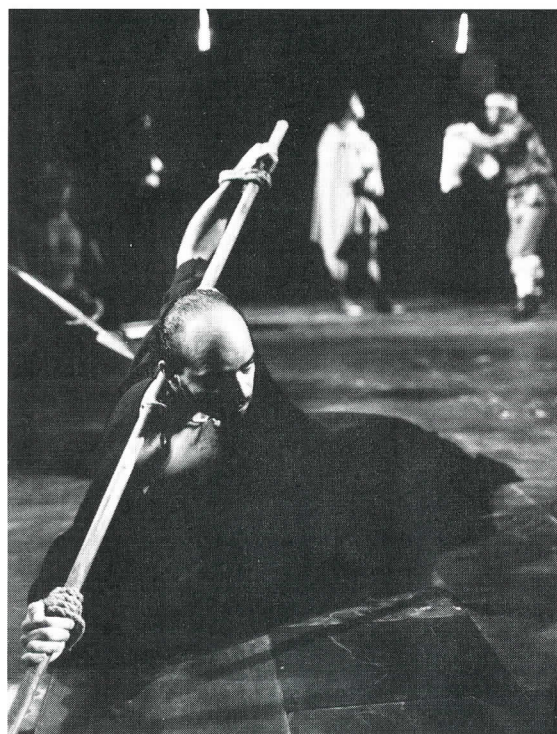
Af William Shakespeare

Aarhus Teater Scala
Program nr. 3

Aksel Erhardsen i forgrunden som Titus Andronicus

Donald Andersen

Merete Voldstedlund

Titus Andronicus

af William Shakespeare

Scenografi og kostumer:
ERIK SÖDERBERG

Iscenesættelse:
EYUN JOHANNESSEN

Oversættelse:
POUL BORUM

Bearbejdelse:
JANICKE BRANTH OG EYUN JOHANNESSEN

Musik:
SØREN DAHL
KNUD ERIK NØRGAARD

Lysdesign:
NIELS EMIL LARSEN

MEDVIRKENDE:

Saturninus, kejser i Rom	KLAUS WEGENER
Bassianus, hans bror	LEIF SKRIVER
Titus Andronicus	AKSEL ERHARDSSEN
Marcus Andronicus, hans bror	SØREN ELUNG JENSEN
Lucius	KIM VEISGAARD
Quintus	ANDERS BAGGESEN
Martius	OLE JACOBSEN
Mutius	JENS ALBINUS
Unge Lucius	JENS ALBINUS
Publius, søn af Marcus	HOTHER BØNDORFF
Æmilius, romersk adelsmand	PETER BORK
Demetrius, søn af Tamora	OLAF JOHANNESSEN
Chiron, søn af Tamora	PEDER HOLM JOHANSEN
Aron, Tamoras elsker	DONALD ANDERSEN
En nar	ANDERS BAGGESEN
En Gother	LEIF SKRIVER
En Gother	OLE JACOBSEN
Tamora	MERETE VOLDSTEDLUND
Lavinia	PIA HENNINGSEN
En amme	EVA MARIA ZACHO
En kaptajn	HOTHER BØNDORFF
Alarbus	MADS OLE RODE ERHARDSSEN

STATISTER: Lars Mønster, Preben Sandberg, Ulrik Kristian Ortmann,
Lars Berg, Troels Lyby, Hanne Staahnacke og Mads Ole Rode Erhardsen.

Kamptechnik: Hother Bøndorff

»Balladen om Titus Andronicus«: Oversættelse og musik af Jens Albinus

Handlingsforløb i Titus Andronicus:

Handlingen udspilles i Rom i det 4. århundrede efter Kristus, på den tid, da gotiske hære truede Rom.

1. Akt: Saturninus og Bassianus, den afdøde kejsers sønner, vil hver især have magten i Rom efter faderens død, men flertallet i Rom ønsker den sejrige hærfører Titus Andronicus, som netop vender hjem efter at have sejret over de gotiske barbarer.

Titus Andronicus ankommer i

følge med sine overlevende sønner og sine fanger, deriblandt goterdronningen Tamora og hendes tre sønner, samt negerslaven Aaron.

Titus afslår tilbuddet om at overtage kejsermagten, men anbefaler i stedet kejserens ældste søn, prins Saturninus.

Saturninus tilbyder Titus' datter Lavinia ægteskab, men hun er imidlertid trolovet med prinsens bror, Bassianus. Saturninus tilbyder derfor Tamora, goterdronningen, ægteskab. Hun

siger ja og bliver derved Roms kejserinde.

2. Akt: De to prinsers bryllup fejres med en jagt i skoven, arrangeret af Titus Andronicus. I jagtselskabet deltager også Tamoras to sønner, Chiron og Demetrius som begge har forelsket sig i Lavinia.

På et dunkelt sted i skoven overrasker prins Bassianus og Lavinia den nygifte kejserinde Tamora og hendes sorte slave Aaron i et stævnemøde. Tamora tilkalder sine sønner, Bassianus myrdes og Lavinia mishandles på det grusomste.

Det lykkes Aaron at arrangere begivenhederne sådan, at kejser Saturninus tror, at hans bror blev myrdet af to af Titus Andronicus' sønner.

3. Akt: Quintus og Martius, Titus' sønner, henrettes for mordet på Bassianus.

Marcus bringer den skamfærdige Lavinia til Titus, som fortvivler af sorg og raseri. Han sender sin sidste søn Lucius afsted for at samle goterne og angribe Rom.

4. Akt: Lavinia afslører for sin far, hvem voldsmændene var, og nu begynder Titus at samle sig til hævn. Men han må gribe til list, han spiller sindssyg og beder offentligt guderne om hjælp og retfærdighed for at skandalisere kejseren.

Dronning Tamora føder kejseren et kulsort barn og den egentlige fader, Aaron, forhindrer kun i sidste øjeblik, ved at bytte barnet ud med et hvidt barn, at hans eget bliver slået ihjel. Aaron flygter med sin sorte søn.

Kejseren får meddelelse om, at

Pia Henningsen og Søren Elung Jensen

Titus' søn Lucius er på vej mod Rom med en goterhær. Tamora lover kejseren hjælp, idet hun vil gå til Titus og lokke ham til at få sin søn Lucius til et fredsmøde i Rom.

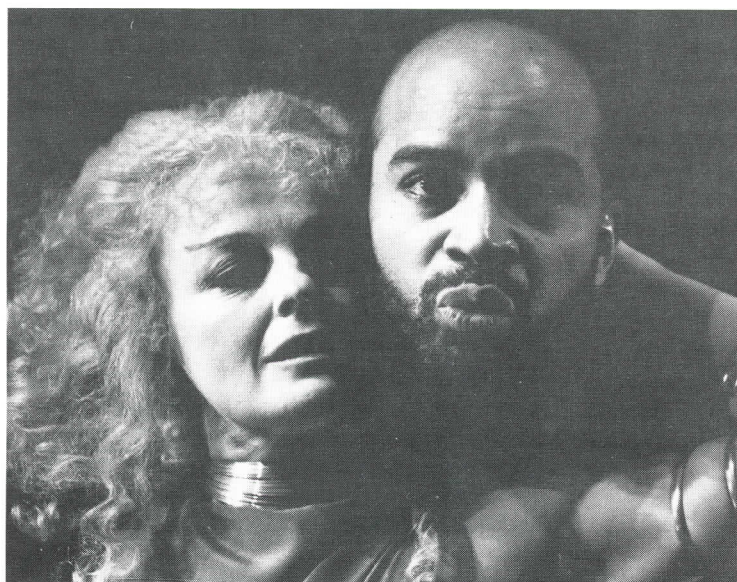
5. Akt: Tamora ankommer forklædt sammen med Chiron og Demetrius til Titus' hus. Hun påstår at ville hjælpe ham i kampen mod sine fjender. Titus inviterer kejserhuset til en fredsbanket sammen med ham og sønnen Lucius.

Titus forbereder sin meget specielle festbanket for kejserfamilien – og så ruller hævnlavinen for alvor!

Susan Goul

*Pia Henningsen og
Peder Holm Johansen*

*Merete Voldstedlund
og Donald Andersen*

Med tilladelse fra Trevor Nunn og Royal Shakespeare Company forekommer to tilføjelser til Titus Andronicus (III,1 og V,1), som ikke stammer fra Shakespeare, men er skrevet af Trevor Nunn til opførelsen i Stratford i 1972.

Skillingsvisen om Titus Andronicus forekommer ikke i skuespillet, men er hentet fra Richard Johnsons visesamling – *The golden Garland of princely Pleasures and delicate Delights* – trykt første gang i 1620. Visen er oversat og sat i musik af Jens Albinus.

Guden Tsjelovek

Af William Heinesen

Guden Tsjelovek
har ikke skabt himlen og jorden.
Ejheller skabte han menneskene i sit billede.
De skabte ham i deres.

Guden Tsjelovek
åbenbarer sig ikke i skyerne
men stundom i vandet når det er blikstille
og ellers i ruder og blankt metal
og i alle spejle,
og når du ser i din broders øje
ser du i dybet af hans pupil
guden Tsjeloveks kendte ansigt;
dit eget
indfattet i en mandorla af regnbuelys.

Gaden Tsjeloveks røst
er vældigere end luftens torden
og havets brænding.
Den er den uhyre sum
af vor egen tale gennem årtusinder.
Den bor i vore stuers akustik.
Den bor i din broders stemme
når han synger og er glad ved livet
og i din kvindes nymnen ved dit barns vugge.
Den bor i vores telefoner og højttalere,
i vore auditorier og mødesale,
teatre og kongrespaladser,
i vore danseetablissemeters folkemusik,
i det majestætiske brus
fra store orgler og koncertsale,
i færdselsdrønet fra vore byer,
i den øredøvende rungen
fra vore kompressorer og kraner og olieboresmaskiner,
i flammebulderet fra vore højovne,
i brølet fra vore skibsværfter og flyfabrikker,
i de velmægtige detonationer
fra vore superbombe-prøvesprængninger
og startende rumraketter.

Guden Tsjelovek
er ikke alvís og algod
og heller ikke almægtig,
men stor er hans magt
og frygtelig kan han være i sin urimeligheds bundløshed,
frygtelig som det menneskesind der skabte ham.

God og generøs kan han visse vel være,
Tsjelovek, hjemmenes gud,
og vi elsker og ærer ham
når han dækker vores borde med nærrende spiser
og forsyner os med klæder og sko
og med lægemidler og antibiotika

så vi kan holde os sunde og leve længe,
og fordi han genialt har skabt og bevaret
alle de bogstaver, cifre og formler
og bygget alle de museer, biblioteker, teatre og universiteter
ved hjælp af hvilke vi tilegner os
kulturens kostelige skatte.

Men vi frygter og hader ham
når hans blik formørkes
og hans røde skønne hjerte
forvandles til et hæsligt platin-tændrør.
Da er hans ondskabs opfindsomhed uden grænse.
Han opbrænder vore huse,
han torterer vore brødre og søstre til døde,
han forvandler vore håbefulde sønner
til sanseløse volds mænd og mordere,
han tilsøler vore små børn med fortærende vædske
der blinder dem og gør dem til hjælpeløse vanskabninger.
Han skamskender fostret i moders liv.
Han forgifter vore afgrøder
og udsletter vore byer og egne.
Han fremturer i sin sataniske umætteligheds rus
indtil han på højden af sin herskesyges ekstase
kaster sig over sig selv
og fråder sindssygt i sin egen flanke
og frysende sønderslider sine egne indvolde.
Hylende af smerte og raseri over sin vanmagt
og sit altid sikre nederlag
kaster han sig til sidst i støvet
og anråber i anger og rædsel
og i håb om ufortjent nåde
ofret for sine synders mangfoldighed;
den martrede broder
han selv naglede til korset.

Guden Tsjelovek
er mægtig, men ikke almægtig,
god, men ikke algod,
ond, men ikke al-ond.

Guden Tsjelovek
er ikke uimodtagelig for påvirkning.
Og her har du din chance – din eneste.

Se i dybet af din broders øje
guden Tsjeloveks ansigt,
det stærke og snildrige,
det varme og hjælpsomme,
det afsindige og destruktive,
det hadefuldt selvfortærende,
det rådvilde og ufærdige:
dit eget ansigt.

(1972)

Middagen hos Titus – stående i forgrunden Kim Veisgaard og Jens Albinus

Pia Henningsen og Aksel Erhardsen

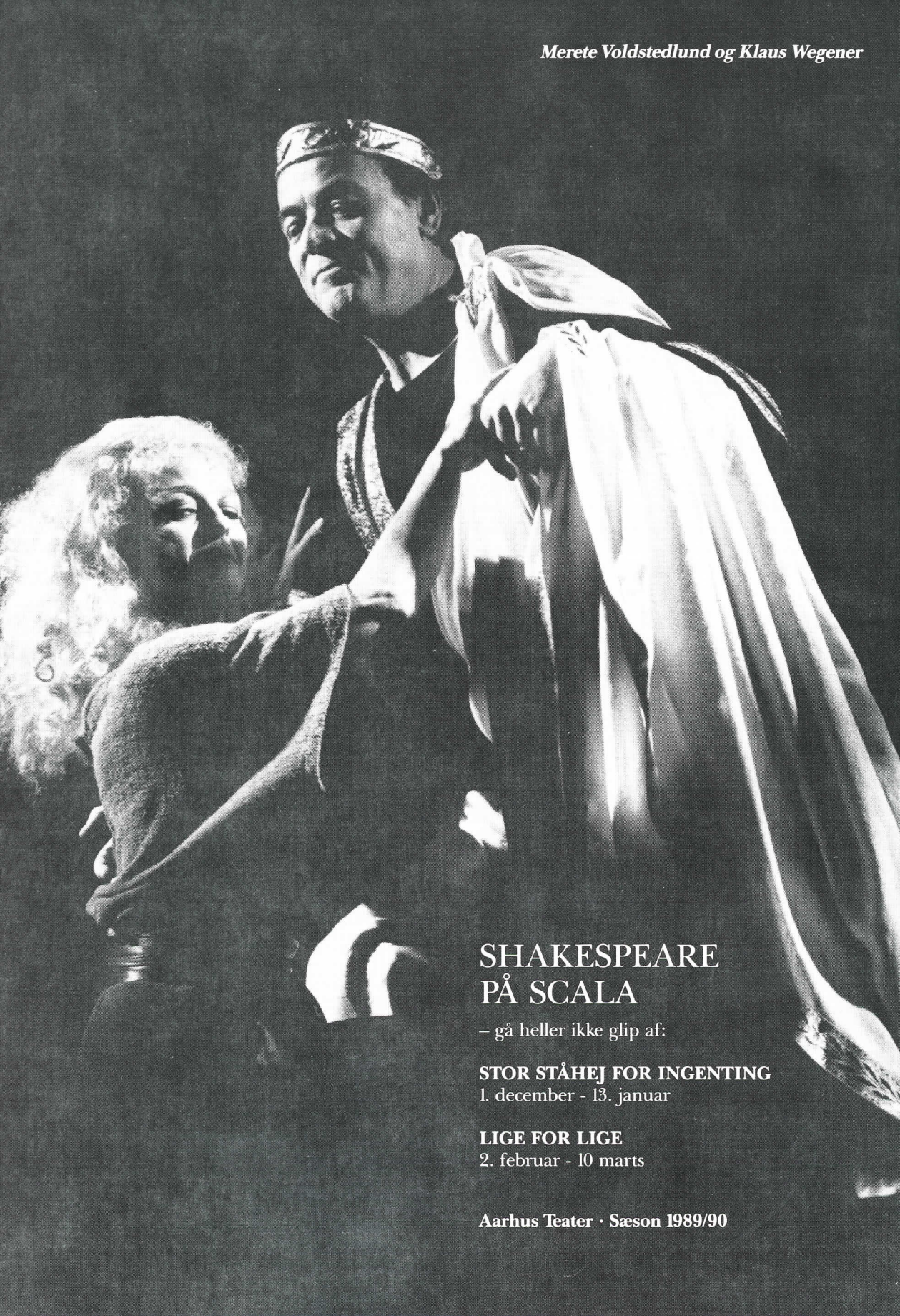
Instruktørass.: Susan Goul
 Forestillingsleder: Trine Tue Andersen
 Suffli: Anette Walsøe
 Lys/lydass.: Knud Jacobsen og Kim Engelbrødt

Belysningsmester: Niels Emil Larsen
 Tonemester: Jens Ravn
 Scenemester: Kai Johansen
 Malersal: Peter Hayes, Barbara Freud-Magnus og Anne-Marie Kjær
 Skræddersal: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi
 Frisør: Joan Gylling
 Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen
 Overregissør: Steen Boutrup
 Teknisk chef: Jørn Walsøe
 Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

Foto fra afsluttende prøver: Rolf Linder
 Plakat: Hans Krull
 Programredaktion: Jørgen Heiner og Jørn Rasmussen
 Tryk: Kannike Tryk A/S, Århus
 Originaltitel: »TITUS ANDRONICUS«

Premiere 29. september 1989
Opføres frem til 11. november 1989
Aarhus Teater Scala

Forestillingens varighed ca. 3½ time incl. pause.

Merete Voldstedlund og Klaus Wegener

**SHAKESPEARE
PÅ SCALA**

– gå heller ikke glip af:

STOR STÅHEJ FOR INGENTING

1. december - 13. januar

LIGE FOR LIGE

2. februar - 10 marts

Aarhus Teater · Sæson 1989/90